

<http://oc.eab.org.tr/egtconf/author/paper.php>

İLKÖĞRETİM 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİSAYAR KULLANMALARININ OKUMA BECERİLERİNE ETKİSİ

* Dr. Yalçın BAY

Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi Altındağ/ANKARA
yalcinbay73@gmail.com

ÖZET

Eğitim öğretim faaliyetlerinin en temel ögesi ilk okuma yazma öğretimidir. İlk okuma yazma öğretimi sağlıklı bir şekilde başarılamazsa yapılacak eğitim öğretim faaliyetlerinde de kalite ve verimlilikten söz etmek mümkün değildir. Okuma becerisi öğrencilerin başarısında önemli bir yere sahiptir. Hızlı okuyan bir öğrencinin, okuduğunu anlama kapasitesinin ve başarı düzeyinin genel anlamda yüksek olduğu görülmektedir. Bu nedenle öğrencilerin okuma hataları yapmadan ve okuma kurallarına uygun olarak hızlı okumaları önemlidir.

Araştırmada tarama modelinden ve gözlem tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmanın evrenini; Ankara ili ilköğretim okullarında 2006–2007 eğitim öğretim yılında öğrenim gören ilköğretim 1. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Ankara ilinde bulunan, 96 ilköğretim 1. sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Bu araştırmayla Ses Temelli Cümle Yöntemi (SYCY) ile ilk okuma yazma öğrenen öğrencilerin, okuma becerilerine bilgisayar kullanmalarının etkisi belirlenmiştir. Araştırmada ilköğretim 1. sınıf öğrencilerinin okuma becerileri ve okuduğunu anlama düzeyleri belirlenerek bilgisayar kullanma durumlarına göre karşılaştırılmıştır.

Araştırmada sonucunda öğrencilerin okuma hızlarında anlamlı farklılığa rastlanmazken, okuduğunu anlama düzeylerinde ve okuma kurallarına uyma durumlarında anlamlı farklılık bulunmuştur. Öğrencilerin “Oturma Biçimi, Ses Tonu, Okuma Kurallarına Uyma” yönünden anlamlı farklılığın bilgisayar kullanan öğrenciler lehine olduğu saptanmıştır. Bir başka ifadeyle bilgisayar kullanan öğrencilerin okuduğunu anlama düzeyleri ile okuma kurallarına uyma durumlarının, bilgisayar kullanmayan öğrencilere oranla daha iyi olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ses Temelli Cümle Yöntemi, İlk Okuma Yazma Öğretimi, Okuma Öğretimi, Bilgisayar Kullanma Becerisi.

THE EFFECT OF THE COMPUTER USAGE OF PRIMARY FIRST GRADE STUDENTS ON READING SKILLS

* Dr. Yalçın BAY

Zübeyde Hanım Vocational Highschools Altındağ/Ankara
yalcinbay73@gmail.com

ABSTRACT

The fundamental element of teaching activities is teaching writing and reading. If teaching early reading and writing could not be managed in a healthy way, it is impossible to talk about both teaching activities and quality and productivity. Reading skills are so important for the success of the students. It is stated that the comprehension capacity and the success student reading fast are generally high. So, it is important for students to read fast by obeying the reading rules and without reading mistakes.

In this research, we benefited from observation technique and hatching model. The participants of the research are the primary first grade students in Ankara in 2006-2007 academic year. The samples of the research are 96 primary first grade students in Ankara. By the help of this research, the effect of computer usage on reading skills of the students learning early reading and writing was identified with phoneme based sentence method. In this research, the reading skills and comprehension capacity of the first grade students was identified and was compared for the computer usage levels.

At the end of the research, we could not find meaningful differences in the reading speed; however, we could find meaningful differences in the comprehension capacity and obeying the reading rules. The meaningful differences such as students' "sitting style, pronunciation, obeying the reading rules" are well for the students using computer. In other words, we can say that obeying the reading rules and comprehension level of the students using computer is better than the students who do not use computer.

Key Words: Phoneme Based Sentence Method, Initial Reading and Writing Teaching, Reading Teaching, Computer Usage Skill.

GİRİŞ

Günümüzde bilimsel ve teknolojik gelişmeler çok hızlı ilerlemektedir. Bu gelişmelerden eğitim öğretim faaliyetleri kaçınılmaz olarak etkilenmektedir. Bu etkilemenin olumlu yönleri olduğu gibi olumsuz yönleri de olmaktadır. Ülkemiz gelişime hızlı uyum sağlayan ve gelişmeye açık bir toplum özelliği göstermektedir. Ülkemizde 1990'lı yıllardan itibaren bilgisayar kullanımı hızla artmaya başlamış ve kullanımı da bu oranda yaygınlaşmıştır. Yapılan araştırmada da görüldüğü gibi her iki evden birinde bilgisayar kullanılmaktadır. Evlerinde bilgisayar bulunan çocukların bir şekilde bilgisayar kullanmayı öğrendikleri görülmektedir. Öğrenmenin daha hızlı ve kalıcı olmasının bir nedeni çocukların merakları ve keşfetme arzularından kaynaklanmaktadır. Bu merakları çocukların kısa sürede bilgisayar kullanıcısı olmalarına olumlu katkı sağlamaktadır. Bu nedenle bilgisayar kullanan bir öğrencinin kullanmayan öğrenciye göre okuma becerisinde nasıl bir değişim meydana gelmektedir. Bu konun farklı araştırmalarla belirlenmesi sağlıklı bir okuma becerisi gelişimi yönünden önemlidir.

Bilgisayar kullanımının ve bilgisayar destekli eğitimin öğrencilerin ilk okuma yazma becerilerini belirlemeye yönelik çok sayıda araştırma yapılmıştır. Yapılan araştırmalardan elde edilen sonuçlar kısaca özetlenmiştir. Mitchell and Fox (2001) yapmış oldukları araştırmada, örneklem grubundaki çocukların karıştırdıkları sesleri öğrenmeleri için hazırlanan bir bilgisayar yazılımının, okuma problemleri yaşayan okul öncesi ve birinci sınıf çocuklarının ve ilk yılda okuma problemi çekmemiş okul öncesi ve birinci sınıf çocuklarının okuma becerilerinin gelişmesini sağladığı görülmüştür. Hollanda'da Reitsma ve Wesselling (1998) tarafından hazırlanan bir yazılımla yapılan bir araştırmada; sesleri öğrenen çocukların, yazılım kullanılmayanlara göre okuma yazma performanslarının yükseldiği görülmüştür. Bilgisayar yazılımının öğrencinin okuma yazma becerisinin gelişime katkı sağladığı tespit edilmiştir. Van Daal ve Reitsma (2000) yapmış oldukları araştırmada, hazırlanan bir yazılım programıyla sesleri öğrenen çocukların, daha akıcı okudukları, okudukları kelime sayılarının daha yüksek olduğu ve harf sembollerini daha iyi tanıdıkları sonucuna ulaşmışlardır. Burns, Roe ve Ross (1996) tarafından yapılan bir araştırmada, bilgisayar destekli öğretimin pek çok sınıfta çocukların kelimeleri okumalarını verimli ve akıcı hale getirdiği görülmüştür.

Anderson ve Horney (1998) tarafından yapılan bir araştırmada, okuma sorunları yaşayan çocukların elektronik metinlerle okumaya başladıktan sonra kelime sınavlarındaki başarılarının arttığı görülmüştür. Orhan (2007) tarafından yapılan araştırmada, bilgisayar destekli ğretim; öğrencilerin yazı, noktalama ve ilk okuma yazma başarılarına etkisi belirlenmişken, okuduğunu anlama ve yazma başarılarına etkisinin olmadığı tespit edilmiştir. Bilgisayar destekli ğretim; okul öncesi eğitim almış olan öğrencilerin ilk okuma yazma başarılarına etkisi belirlenmişken, okul öncesi eğitim almamış olan öğrencilerin ilk okuma yazma başarılarına etkisi olmadığı tespit edilmiştir. Bilgisayar destekli öğretimin, okula başlamadan okuma yazma öğretmek için özel çaba sarf edilmeyen öğrencilerin ilk okuma yazma başarılarına etkisinin olduğu belirlenmişken, okula başlamadan önce okuma yazma öğretmek için özel çaba sarf edilen öğrencilerin ilk okuma yazma başarılarına etkisi olmamıştır. Evlerinde bilgisayar olan öğrencilerin ilk okuma yazma başarılarına bilgisayar destekli öğretimin etkisi belirlenmişken, evlerinde bilgisayar olmayan öğrencilerin ilk okuma yazma başarılarına etkisinin olmadığı belirlenmiştir.

Okuma; bir yazıyı oluşturan simgesel imleri seslendirmek ya da imlerin belirttiği düşünceleri anlama eylemidir (TDK, 1998). Okuma; evrensel anlamda duygu, düşünce, deneyim ve izlenimleri kalıcı hale getirme ve karşı tarafa aktarmak amacıyla, toplumlara göre belirlenmiş Őekil, sembol ve resimlerin algılanması, algılanan öğeleri kendine özgü bir Şekilde yeniden anlamlandırılarak zihinde yeniden yapılandırma faaliyetidir (Bay, 2008). **İlk okuma yazma;** ğrencilerin zihinsel, duygusal ve sosyal becerilerinde önemli değişmelere neden olmaktadır. Bu değişimler öğrencinin hayat boyu kullanacağı anlama, sıralama, sorgulama, ilişki kurma, tahmin etme gibi zihinsel becerilerin de geliştirmektedir (MEB, 2005). **Dinleme;** işittiğimizi anlamak ve saklamak ya da işittiğimizi anlamak amacıyla dikkat harcamaktır (Sever, 1997). Dinleme konuşma dilinin anlama dönüştürüldüğü karmaşık ve çok aşamalı bir süreçtir (Lundsteen, 1979). **Anlama;** bir Őeyin ne demek olduğunu, neye işaret ettiğini kavramak, yeni bilgileri eskileriyle bir araya getirerek sonuç niteliğinde başka bir bilgi edinmek olarak tanımlanabilir (TDK, 1998). **Grsel Okuma;** İmajları işaretleri anlama ve

kullanma aynı zamanda bunlarla kişinin kendisini ifade etmesidir (Braden ve Hortin, 1982).

1. Okuma Türleri

İlk okuma yazma öğretim sürecinde sesli ve sessiz okuma olmak üzere iki tür okuma kullanılmaktadır. Okumanın verimliliği açısından sessiz okuma daha çok tercih edilmektedir. Ancak ilk okuma yazma öğrenme aşamasında öğrencilerin kendilerine güvenlerinin artması ve telaffuzlarının gelişmesi için sesli okuma tercih edilmelidir. Sesli okuma, okunan kelimeleri ses olarak aktarmak için ek çaba gerektirdiğinden, sessiz okumaya göre biraz yavaştır.

Sesli Okuma

Sesli okuma, gözle algılanıp zihinde kavranan sözcük ya da sözcük kümelerinin konuşma organının yardımı ile söylenmesidir (Kavcar vd., 1997). Sesli okuma; yazıyı görme, kelimeleri fark etme, kelimelerin görüntüsünü ve anlamını zihinsel sözlükten bulma, seslendirme ve anlama işlemidir. Göz, yazının görüntülerini anlamakta, bunlar ses organlarıyla seslendirilmekte, seslendirilen kelimeler işitilmekte ve belleğe gönderilmektedir. Sesli okuma, öğrencilerin okumayı öğrenmesine, okuma düzeylerinin tanınmasına ve dinleme alışkanlığının kazandırılmasına hizmet etmektedir (Güneş, 2000).

Sessiz Okuma

Sessiz okuma, ses organlarının herhangi birini hareket ettirmeden, gövde ve baş hareketleri yapmadan, yalnız gözle zihin arasında yapılan bir okumadır (Çelenk, 2003). Sessiz okuma, okuma organlarından herhangi birini hareket ettirmeden, gövde ve baş hareketleri ile yapılan okumadır. Sessiz okuma sadece görsel ve zihinsel süreci oluşturur (Tazebay, 1993). İlk okuma yazma öğretim sürecinde öğrencilere öncelikle sesli okuma öğreilmeli, daha sonra yavaş yavaş sessiz okumaya geçilmelidir.

2. Ses Temelli Cümle Yöntemi ile İlk Okuma Yazma Öğretimi

Yeni Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı'nda ilk okuma yazma öğretiminde ses temelli cümle yönteminin uygulanmasının benimsendiği ve nasıl uygulanacağı ayrıntılı olarak verilmiştir. Programa göre Ses temelli cümle yönteminde, ilk okuma yazma öğretimine seslerle başlanmaktadır. Anlamli bütün oluşturacak birkaç ses verildikten sonra seslerden hecelere, kelimelere ve cümlelere ulaşlmaktadır. İlk okuma yazma öğretimi, kısa sürede cümlelere ulaşılacak şekilde düzenlenmektedir.

İlk okuma yazma öğretimi boyunca okuma ve yazma birlikte sürdürölmektedir. Okunan her öge yazılmakta; yazılanlar da okunmaktadır. Yazı öğretiminde, öğrencilerin gelişimine uygun olan bitişik eğik yazı harfleri kullanılmaktadır (MEB, 2005).

3. Okuma Hataları

Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programında **okuma hataları**; "Atlayarak Okuma, Ekleyerek Okuma, Tekrarlayarak Okuma, İzleyerek Okuma, Okuma Esnasında Ses Tonu, Okuma Akıcılığı, Sesli Okuma Kuralları, Okuma Esnasında Nefes Kontrolü" şeklinde sıralanmıştır (MEB, 2005).

4. Okuma Hızları ve Anlama Düzeyleri

Ses Temelli Cümle Yöntemi ile ilk okuma yazma öğretiminin değerlendirilmesinde aşğıdaki okuma yazma hızları ile anlama düzeylerinden yararlanılmıştır. Öğrencilerin okuma yazma ve anlama becerilerini geliştirmeye yönelik çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalarda, çeşitli okuma yazma ve anlama becerileri ile geliştirme süreleri incelenmiştir. Sesli, sessiz okuma, yazma ve anlamayla ilgili araştırma sonuçları, aşğıda özetlenmiştir.

Sesli okuma hızı ve açıklığı ilk üç yılda hızla artmaktadır. Sonraki yıllarda sesli okuma gelişimi daha yavaş ilerlemektedir. Sesli okuma hızı dakikada 60 kelimedenden 160 kelimeye kadar çıkmaktadır. Sesli ve sessiz okuma hızı ilk iki yıl eşit ilerlemekte, üçüncü yıldan sonra sessiz okuma hızı artmaya başlamakta ve gelişmektedir. Basit metinleri anlama becerisi, ilk iki yıl hızlı gelişmekte, üçüncü

yıldan itibaren üst düzeye çıkmaktadır. Anlama becerisini gelişimi sonraki yıllarda da sürmektedir. Zor metinleri anlama becerisi, ilköğretim boyunca sürekli gelişmektedir.

Okuma Hızları

Okuma yazma sonrasında her öğrenci aynı hızda okumamaktadır. Bazı öğrenciler kısa bir metni 3-5 dakikada okurken, bazıları ise bunun iki katı zaman kullanmaktadır. Okuma hızının yüksek olması, öğrencinin bilgileri çabuk öğrenmesini, zamanını iyi kullanmasını ve derslerinde başarılı olmasını getirmektedir. Ayrıca öğrencinin zihinsel sözlüğünün zenginleşmesine ve zihinsel becerilerinin gelişmesi için hızlı okuma gerekmektedir.

İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada sesli okuyabileceği kelime sayısı 60 kelimedir. Öğrenciler sürekli çalışarak bu sayının üstüne çıkabilirler. Okuma sırasında okunan kelimeler anlaşılır olmalı, hızlı okuma endişesi ile kelimeler yanlış okunmamalıdır (Güneş, 2007). Okuma sırasında ses tonuna dikkat edilmelidir. Ayrıca okuma esnasında vurgu ve tonlamalara dikkat edilmelidir.

Anlama Düzeyleri

Okumada anlamayı değerlendirme okumanın en önemli boyutudur. Anlama ile ilgili ölçümler dolaylıdır. Çünkü beyinde neler olup bittiğini doğrudan izlemek mümkün değildir. Anlamanın ölçülmesi ürüne ve sürece bakılarak yapılabilir. Ürüne dayalı ölçümler okuyucu metni okuduktan sonra yapılmaktadır. Sürece dayalı ölçümler ise anlamayı okuma işlemi yapılırken ölçmeye çalışır.

Ürüne dayalı ölçümün iki türü vardır.

- a. Okunanı anlamak
- b. Soru-cevap sistemi

Soru-cevap sistemi kendi içinde üç kısımda ele alınır.

- a. İpuçlarıyla desteklenmiş sorular (çoktan seçmeli sorular)
- b. İpuçlarıyla desteklenmemiş sorular (klasik sorular)
- c. Yanlış-doğru türü sorular

Sürece dayalı anlama ölçümlerinin en çok kullanımları, “boşluk doldurma” ve “Yanlış Analiz Envanteri”dir (Akyol, 2005).

Yapılan bu araştırmalardan hareketle, ses temelli cümle yöntemiyle ilk okuma yazma öğrenen öğrencilerin okuma becerilerini bilgisayar kullanma durumları ne düzeyde etkilediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

5. Problem

İlköğretim 1. sınıf öğrencilerinin okuma becerilerine bilgisayar kullanma durumlarının etkisi nedir?

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, verilerin toplanması ve verilerin analizine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada tarama modelinden ve gözlem tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmanın evrenini; Ankara ili ilköğretim okullarında 2006–2007 eğitim öğretim yılında öğrenim gören ilköğretim 1. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Ankara ilinde bulunan, 96 ilköğretim 1. sınıf öğrencisi oluşturmuştur.

2. Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler birebir öğrencilerin okuma becerileri doğal gözlem yapılarak elde edilmiştir. Gözlemler esnasında bilgi kaybını engellemek için daha önceden geliştirilmiş olan ve ekte yer alan “Sesli Okuma Becerisi Gözlem Formu” kullanılmıştır.

Aşağıdaki tabloda ilköğretim 1. sınıf öğrencilerinin okudukları metinden anlama düzeylerini belirlemek için etkinlikleri değerlendirmede kullanılan ölçütler yer almaktadır. Bu değerlendirme ölçütleri ilköğretim sınıf geçme yönetmeliğinden alınmıştır. Uygulanan not sınıfları, Milli Eğitim Bakanlığının ders geçmede kullandığı puan aralıklarıdır.

**İlköğretim Öğrencilerinin Ders Geçme ve Başarı Durumlarını
Değerlendirmede Kullanılan Ölçütler**

Puan Aralığı	Not Karşılığı	Başarı Düzeyi	Veri Girişindeki Karşılığı
0 – 44	1	Başarısız	1
45 – 54	2	Geçer	2
55 – 69	3	Orta	3
70 – 84	4	İyi	4
85 – 100	5	Pekiyi	5

(MEB, 2003)

Öğrencilerin okuduğunu anlama düzeyi ise daha önceden sınıfta işlenmemiş ve çalışmanın yapıldığı gün öğretmen tarafından belirlenmiş olan bir metin işlenmiştir. İşlenen metnin sonunda yer alan değerlendirme etkinlikleri uygulanmıştır. Etkinliklerin değerlendirilmesinde Milli Eğitim Bakanlığının ders geçmede kullandığı puan aralıkları kullanılmıştır.

Ayrıca öğrencilerin bir dakikalık sürede okuma hızları belirlenerek kaydedilmiştir. Öğrencilerin okuma hızlarının sınıf seviyelerine göre tasnif edilmesinde okuma hızlarının seviyelerini gösteren tablodaki ölçütler kullanılmıştır.

**İlköğretim Öğrencilerinin Sesli Okuma Hızlarını Değerlendirmede
Kullanılan Ölçütler**

İlköğretim Düzeyi	Okunan Kelime Sayısı	Süre Dakika	Veri Karşılığı
1. sınıf	0 – 60	1 dk.	1
2. sınıf	61 – 80	1 dk.	2
3. sınıf	81 – 100	1 dk.	3
4. sınıf	101 – 120	1 dk.	4
5. sınıf	121 – 140	1 dk.	5

(Güneş, 1997)

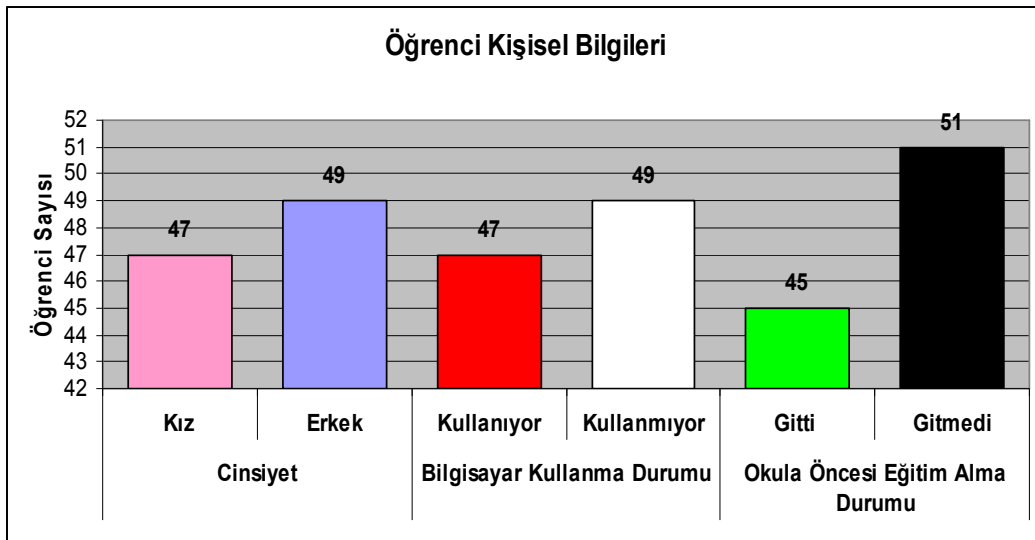
İlköğretim 1. öğrencilerinin okuma hızlarının belirlenmesinde tabloda yer alan ölçütler kullanılmıştır. Bu ölçütlere göre ilköğretim 1. sınıf öğrencilerinin bir metni sesli okuma hızları ölçülmüştür.

3. Verilerin Analizi

Bu araştırmayla Ses Temelli Cümle Yöntemi (SYCY) ile ilk okuma yazma öğrenen öğrencilerin, okuma becerilerine bilgisayar kullanmalarının etkisi belirlenmiştir. Araştırmada ilköğretim 1. sınıf öğrencilerinin okuma becerileri ve okuduğunu anlama düzeyleri belirlenerek bilgisayar kullanma durumlarına göre karşılaştırılmıştır. Verilerin analizinde öncelikle öğrencilerin kişisel özelliklerinin yüzdeler ve frekansları alınmıştır. Ardından öğrencilerin okuma hızları ve okuduklarını anlama düzeyleri sınıf seviyelerine göre belirlenerek tablolaştırılmıştır. Son olarak öğrencilerin okuduklarını anlama düzeyleri ile okuma kurallarına uyma düzeylerinin bilgisayar kullanma durumlarına göre t testi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular daha sonra yorumlanmıştır.

BULGULAR VE YORUM

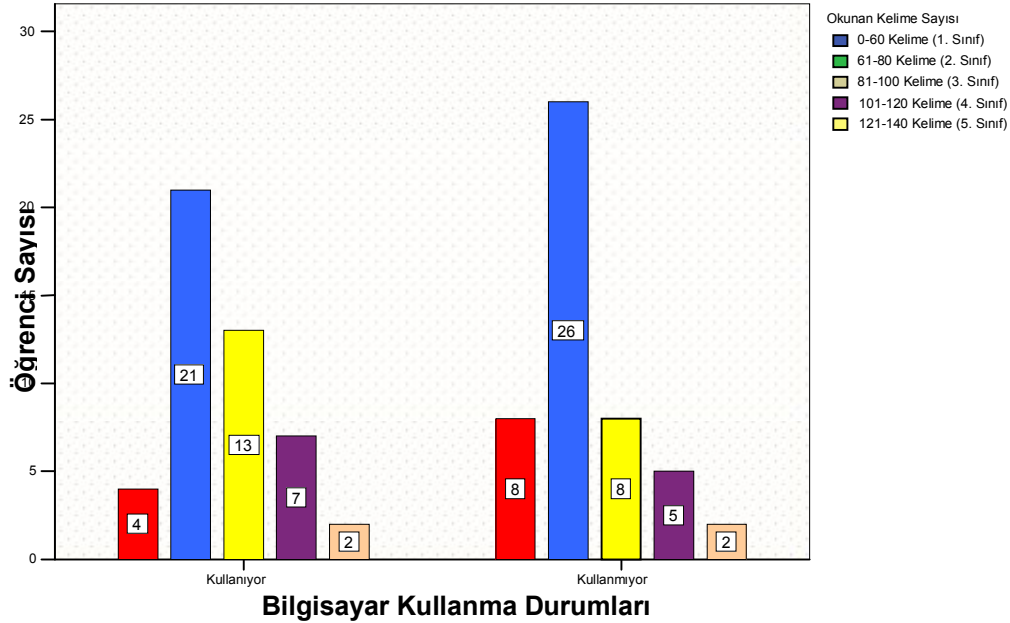
Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ve yorumlar bu bölümde ele alınarak tartışılmıştır. Bu bölümde öğrencilerin kişisel bilgileri, okuma hızları, okuduğunu anlama düzeyleri, okuma hızlarının ve okuma kurallarına uyma düzeylerinin bilgisayar kullanma durumlarına göre farklılığı ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Araştırmaya katılan ilköğretim 1. sınıf öğrencilerinin kişisel özelliklerinin yer aldığı tablo incelendiğinde; öğrencilerin %49'u kız, %51'inin erkek olduğu,

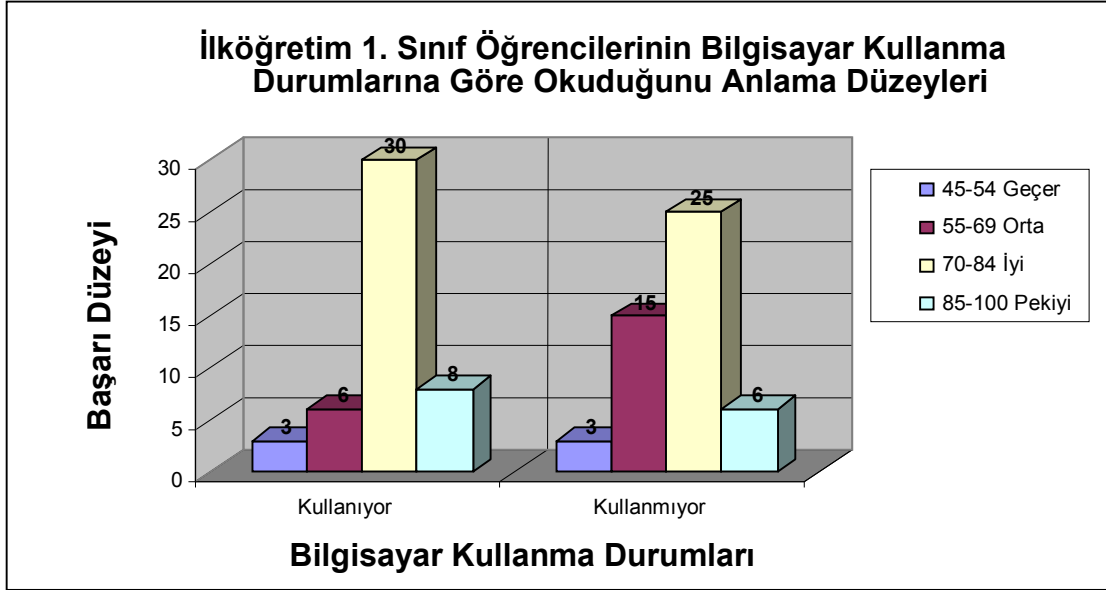
%49'u bilgisayar kullandığı, %51'inin bilgisayar kullanmadığı ve %47'sinin okul öncesi eğitim aldığı, %53'ünün ise okul öncesi eğitim almadığı tespit edilmiştir. Bu bulgular ele alındığında çok sağlıklı bir dağılımın olduğu görülmektedir.

İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanma Durumlarına Göre Sesli Okuma Hızlarının Dağılımı

İlköğretim 1. sınıf öğrencilerinin sesli okuma hızları bilgisayar kullanma durumlarına göre incelendiğinde; bilgisayar kullanan öğrencilerin %9'u 1.sınıf seviyesinde sesli okuma hızına sahipken, %44'ü 2. sınıf, %28'i 3. sınıf, %15'i 4. sınıf ve %4'ü 5. sınıf seviyesinde sesli okuma hızına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bilgisayar kullanmayan öğrencilerin sesli okuma hızları ele alındığında; öğrencilerin %16'sı 1. sınıf seviyesinde sesli okuma hızına sahipken, %54'ü 2. sınıf, %16'sı 3. sınıf, %10'u 4. sınıf ve %4'ünün 5. sınıf düzeyinde sesli okuma hızına sahip olduğu belirlenmiştir. Bir başka ifadeyle bilgisayar kullanan öğrencilerin %9'u kendi seviyesinde sesli okuma hızına sahipken, bilgisayar kullanmayan öğrencilerin %16'sı kendi seviyesinde sesli okuma hızına sahip olduğu belirlenmiştir. Bilgisayar kullanan öğrencilerin %91'i kendi seviyesinin üzerinde sesli okuma hızına sahipken, bilgisayar kullanmayan öğrencilerin kendi seviyelerinin üzerinde sesli okuma oranının %84 olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre bilgisayar kullanan öğrencilerin sesli okuma hızlarının genel

anlamda daha iyi olmasına rağmen her iki grup arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Bilgisayar kullanmayan öğrencilerin 2. ve 3. sınıf seviyesinde sesli okuma oranı %72 iken, bilgisayar kullanmayan öğrencilerde bu oran %70 olduğu saptanmıştır. Öğrenci sayıları yerine, yüzdelik oranlar incelendiğinde her iki grup arasında önemli bir farklılığın olmadığı belirlenmiştir.

Bilgisayar kullanan ilköğretim öğrencilerinin %6'sı geçer not alırken, geriye kalan %13 orta, %64'ü iyi, %17'si ise pekiyi düzeyde başarı göstermiştir. Bilgisayar kullanmayan öğrencilerinde %6'sı geçer not alırken, geriye kalan %31'i orta, %51'i iyi, %12'si pekiyi düzeyde başarı göstermiştir. Bir başka ifadeyle bilgisayar kullanan öğrencilerin %81'i iyi ve pekiyi düzeyde başarı gösterirken, bilgisayar kullanmayan öğrencilerde bu oran %63 olarak gerçekleşmiştir. Bu sonuçlara göre bilgisayar kullanan öğrencilerin okuduklarını genel anlamda daha iyi anladıkları söylenebilir.

İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerinin Sesli Okuma Hızlarının Bilgisayar Kullanma Durumlarına Göre T Testi Sonuçları

Bilgisayar Kullanma Durumları	n	\bar{X}	s	sd	t	p
Kullanıyor	47	2,61	,990	94	1,424	,694
Kullanmıyor	49	2,32	1,008			

* P<0.05

Yapılan araştırmada öğrencilerin okuma hızları bilgisayar kullanma durumlarına göre karşılaştırıldığında, bilgisayar kullanan öğrencilerin okuma hızları ile bilgisayar kullanmayan öğrencilerin okuma hızları arasında $P<0.05$ anlamlılık düzeyinde farklılık bulunmamıştır. Yukarıda yer alan tablo incelendiğinde her iki grubun okuma hızlarının ortalamalarının birbirine çok yakın olduğu anlaşılmaktadır.

Aşağıdaki tabloda ilköğretim 1. sınıf öğrencilerinin okuma hataları ve okuma kurallarına uyma düzeylerinin bilgisayar kullanma becerilerine göre t testi sonuçlarından elde edilen bulgular yer almaktadır.

İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Hataları ve Okuma Kurallarına Uyma Düzeylerinin Bilgisayar Kullanma Durumlarına Göre T Testi Sonuçları

Okuma Becerisi	Bilgisayar Kullanma Durumları	n	\bar{X}	s	sd	t	p
Atlayarak Okuma	Kullanıyor	47	1,00	,000	-	-	-
	Kullanmıyor	49	1,00	,000			
Ekleyerek Okuma	Kullanıyor	47	1,00	,000	-	-	-
	Kullanmıyor	49	1,00	,000			
Tekrarlayarak Okuma	Kullanıyor	47	1,04	,204	94	-,408	,415
	Kullanmıyor	49	1,06	,242			
İzleyerek Okuma	Kullanıyor	47	1,27	,452	94	,123	,806
	Kullanmıyor	49	1,26	,446			
Oturma Biçimi	Kullanıyor	47	1,00	,000	94	-1,910	,000
	Kullanmıyor	49	1,12	,439			
Ses Tonu	Kullanıyor	47	1,10	,311	94	-1,302	,004
	Kullanmıyor	49	1,24	,662			
Okuma Akıcılığı	Kullanıyor	47	1,17	,433	94	-,918	,067
	Kullanmıyor	49	1,26	,569			
Okuma Kuralları	Kullanıyor	47	1,17	,564	94	-1,411	,004
	Kullanmıyor	49	1,36	,782			
Nefes Kontrolü	Kullanıyor	47	1,08	,408	94	-,408	,415
	Kullanmıyor	49	1,12	,484			

* $P<0.05$

Öğrencilerin okuma hataları ve okuma kurallarına uyma düzeyleri bilgisayar kullanma durumlarına göre karşılaştırıldığında, “atlayarak okuma,

ekleyerek okuma, tekrarlayarak okuma, izleyerek okuma, okuma akıcılığı ve nefes kontrolü” yönünden $P<0.05$ anlamlılık düzeyinde farklılık bulunmamıştır. Ancak öğrencilerin “oturma biçimleri, ses tonu ve okuma kuralları” yönünden $P<0.05$ anlamlılık düzeyinde bilgisayar kullanan öğrenciler lehine farklılık bulunmuştur. Bir başka ifadeyle bilgisayar kullanan öğrencilerin okurken daha düzgün oturdukları, okuma esnasında ses tonlarını daha iyi ayarladıkları ve okuma esnasında okuma kurallarına daha iyi uydukları söylenebilir.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

İlköğretim 1. sınıf öğrencilerinin bilgisayar kullanma durumlarının, okuma hızlarında ve okuduğunu anlama düzeylerinde anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir. Ancak ilköğretim 1. sınıf öğrencilerinin bilgisayar kullanma durumları öğrencilerin okuma hataları ve okuma kurallarına uyma durumlarına ilişkin bazı becerilerde anlamlı farklılığa neden olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin “Oturma Biçimi, Ses Tonu, Okuma Kurallarına Uyma” yönünden anlamlı farklılığın bilgisayar kullanan öğrenciler lehine olduğu saptanmıştır. Bir başka ifadeyle bilgisayar kullanan öğrencilerin okuduğunu anlama düzeyleri ile okuma kurallarına uyma durumlarının, bilgisayar kullanmayan öğrencilere oranla daha iyi olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan araştırmada öğrencilerin okuma hızlarına ve okuduğunu anlama becerilerine bilgisayar kullanımının bir katkısının olmadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin bilgisayar kullanma istekleri göz önünde bulundurularak onları çok uzun süreli bilgisayar başında tutmadan okuma becerilerini geliştirici bilgisayar destekli programlar hazırlanmalıdır. Okuma hızlarını ve okuma kurallarına uymalarına imkân sağlayacak ilk okuma yazma öğretimine yönelik görsel işitsel araç gereçler geliştirilmelidir. Bilgisayar kullanımı konusunda öğrenci, öğretmen ve veli bilgilendirilmelidir. Öğrencileri bilgisayar bağımlısı yapmadan, bilgisayarı etkin ve verimli kullanma becerileri kazandırılmalıdır. Bu konuda çeşitli araştırmaların yapılması, bilgisayar kullanımının öğrencilerin okuma becerilerinin gelişimine ve eğitimcilere yol gösterici olacaktır.

KAYNAKÇA

- AKYOL, HAYATİ. (2005). **Türkçe İlkokuma Yazma Öğretimi. Yeni Programa Uygun.** Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- ANDERSON-INMAN, L. & HORNEY, M. (1998). Transforming text for at-risk readers. In D. Reinking, M. McKenna, L. Labbo, & R. Kieffer (Eds.), *Literacy for the 21st Century: Technological transformations in a post-typographical world*, 15-43. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- BAY, YALÇIN. (2008). Ses Temelli Cümle Yöntemiyle İlk Okuma Yazma Öğretiminin Değerlendirmesi (Ankara İli Örneği). (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- BURNS, P.C., ROE, B.D., & ROSS, E.P. (1996). *Teaching reading in today's elementary schools.* Boston, MA: Houghton Mifflin Company.
- BRADEN, R. A., HORTIN, J. A. (1982). **Identifying the Theoretical Foundations of Visual Literary.** *Journal of Visual Verbal Learning.*
- ÇELENK, SÜLEYMAN. (2003). **İlkokuma Yazma Programı ve Öğretimi.** Ankara: Anı Yayıncılık.
- GÜNEŞ, FİRDEVS. (1997). **Okuma Yazma Öğretimi ve Beyin Teknolojisi:** Ankara: Ocak Yayınları.
- GÜNEŞ, FİRDEVS. (2000). **Uygulamalı Okuma Yazma Öğretimi:** Ankara: Ocak Yayınları.
- GÜNEŞ, FİRDEVS. (2007). **Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Zihinsel Yapılandırma:** Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- KAVCAR, CAVİT. ve ARKADAŞLARI (1997). **Türkçe Öğretimi.** Ankara: Engin Yayınları.
- LUNDSTEEN, S.W. (1979). **Listening: Its Impact on Reading and the Other Langage Art (Rev.Ed.)** Urbana IL: National Counsel of Teachers of English.
- MEB. (2003). **Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği:** MEB Tebliğler Dergisi. Sayı:2552 Eylül 2003: İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB. (2005). **İlköğretim (1 – 5. Sınıflar) Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu:** Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.
- MİTCHELL, M. J. & FOX, B. J. (2001). The effects of computer software for developing phonological awareness in low-progress readers. *Reading Research and Instruction*, 40(4), 315–332.
- ORHAN, HANİFE. GÜLHAN. (2007). Bilgisayar Destekli Öğretimin İlkokuma Yazma Başarısına Etkisi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü

- REÏTSMA, PIETER., WESSELING, RALPH. (1998). **Effects of Computer-Assisted Training of Blending Skills in Kindergartners.** Paedologisch Instituut, Vrije Universiteit Amsterdam. <http://www.questia.com/googleScholar.qst;jsessionid=JVFH1h2NBVktVJs0g2NxRL8gy0QTFxxRdTLtmc3Bb1x3fJV3Gdgs!1507451015!-2007008190?docId=95227674> (30.03.2009)
- SEVER, SEDAT. (1997). **Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme.** Ankara: Anı Yayıncılık.
- TAZEBAY, ATILLA. (1993). **İlkokuma Yazma Öğretimi.** Milli Eğitim 123: Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- TÜRK DİL KURUMU. (1998). **Türkçe Sözlük:** Ankara: TDK Yayınları.
- VAN DAAL, V.H.P., REÏTSMA, P. (2000). Computer-Assisted Learning to Read and Spell: Result from Two Pilot Studies. *Journal of Research in Reading.* 23 181-193.

